

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 10 май 2019 г.
(OR. en)

8804/19

CULT 77
JEUN 67
EDUC 224
DIGIT 96

БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
№ предх. док.:	8401/19
Относно:	Проект за заключения на Съвета относно младите творчески поколения – <i>Приемане</i>

Комитетът по въпросите на културата изготви посочения по-горе проект за заключения с оглед на приемането им от Съвета по образование, младеж, култура и спорт на 22—23 май 2019 г. По текста вече има съгласие от всички делегации.

Във връзка с това Комитетът на постоянните представители се приканва да представи текста на Съвета за приемане и последващо публикуване в Официален вестник.

Проект за заключения на Съвета относно младите творчески поколения

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

КАТО ВЗЕ ПРЕДВИД:

- политическия контекст, който откроява колко е важно да се създаде Съюз, където младите хора получават възможно най-доброто образование и обучение и могат да учат и да намират работа на територията на целия континент, и доказва, че е необходимо да се предоставят по-добри възможности на младите хора чрез конкретни мерки и усъвършенствани европейски програми, както е посочено в приложението,
- новата европейска програма за култура, приета от Европейската комисия през май 2018 г., която извежда на преден план значението на културата и творчеството за обществото и за конкурентоспособността на европейската икономика,
- целите на работния план за културата за периода 2019—2022 г., приет на 27 ноември 2018 г., и направеното в него заключение, че за постигането на по-голямо сближаване и подобряване на благосъстоянието е нужна по-силна ориентация към потребностите на специфични групи, например младите хора.

КАТО СЪЗНАВА, че:

- Ангажирането на младите хора трябва да бъде основният елемент на бъдещите политики и следователно през идните години ще бъде изключително важно да се вслушваме в техния глас.
- В днешния глобализиран свят децата и младите хора са изправени пред множество предизвикателства и по тази причина за тях е важно да разбират културните ценности и многообразие, докато се подготвят да живеят като граждани на света.

- Развитието на цифровите технологии промени създаването, производството, разпространението, предаването и потреблението на културни и творчески произведения, улеснявайки достигането на тези творби навсякъде по света. Цифровият свят формира иновативни модели на достъп до култура, както и на лична последваща интерпретация и самоизразяване, което предизвиква силен интерес сред младите хора и ги привлича като активна публика.
- Младите хора се нуждаят от нови умения, за да се справят с конкретни предизвикателства, като безработицата, социалната изолация, миграцията и новите технологии, които въпреки ползите, които носят, могат също да увеличат неравенствата и да засилят културните и икономическите различия.
- Развитието на артистични и творчески умения и стимулирането на таланта са в центъра на секторите на културата и творчеството и са двигател на иновациите, включително на социалните иновации, за постигане на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж.
- Езиковите умения са от първостепенно значение за мобилността в Европейския съюз във връзка с образованието, обучението, достъпа до култура и достъпа до европейския пазар на труда.

СЧИТА, ЧЕ:

в контекста на посоченото по-горе е важно да се предприемат по-нататъшни стъпки, насочени към следните пет приоритета:

- насърчаване на по-добрия достъп до култура и участието в културния живот на децата и младите хора;
- укрепване на междусекторното сътрудничество, с акцент върху полезното взаимодействие между културата и образованието;
- улесняване на предприемачеството сред младите хора в секторите на културата и творчеството;
- насърчаване на появата на нови таланти;
- насърчаване на цифровите умения и медийната грамотност.

ПОСОЧВА, ЧЕ:

- Културните организации, образователните институции и младежката работа играят ключова роля за полагането на основите на творчеството, което е от решаващо значение за развитието на обществото като цяло.
- Необходим е по-стратегически подход към участието на децата и младите хора в културния живот, за да се стимулира тяхната креативност и критично мислене и да се способства за развиването на умения, които са от значение за тяхното благосъстояние, усвояване на знания, усещане за принадлежност, активна гражданска позиция и социално приобщаване и за бъдещата им пригодност за заетост или способност да започнат собствен бизнес.
- Културните и творческите умения, придобити в процеса на формално, неформално и информално образование, включително чрез участие в културни и творчески дейности, предоставят на младите хора необходимите инструменти за творческо и иновативно мислене, за разрешаване на проблеми и за съвместна и експериментална работа. Експерименталните подходи са от ключово значение за насърчаване на творчеството и иновациите. Артистичното и културно образование като част от специализиран или междудисциплинарен подход следователно играе изключително важна роля както за създаването на допълнителни възможности за по-младите поколения, чрез което се повишава тяхната подготвеност да се справят с бъдещите предизвикателства, така и за насърчаване на самостоятелността, личностното развитие и взаимното културно разбиране.
- Наред с това е важно да се насърчават мерки, които улесняват плавния преход от образователната система към трудовия пазар, включително чрез подпомагане на предприемачеството сред младите хора, стажовете и чиракуването в секторите на културата и творчеството.
- Младите хора не съставляват хомогенна група от гледна точка на уменията, които притежават, степента на образование, подготвеността и очакванията за бъдещето. Инициативите и действията, предназначени да развиват и повишават уменията, необходими за навлизането на пазара на труда или за започването на предприемаческа дейност и най-общо за живота като възрастен човек, следва да бъдат съобразени със способностите, които младите поколения вече притежават.

- Неравенствата и икономическите или социалните пречки, които могат да възпрепятстват достъпа на младите хора до култура и участието им в културния живот като създатели, потребители и предприемачи или достъпа им до нови технологии, следва да бъдат установени и отстранени, за да се гарантира, че приносът и участието на всички млади хора, включително на групи с по-малко възможности, може да бъде оптимално оползотворен.
- В този контекст следва да се отдели специално внимание на младежите, изложени на риск от маргинализация заради своя етнически произход, пол, сексуална ориентация, увреждане, религия, убеждения или политически възгледи, за да се гарантира приобщаването на всички млади хора.
- Наличието на богат спектър от културни проявления, дължащ се на развитието на цифровите технологии, не гарантира непременно достъп до висококачествено многоезично културно съдържание. Поради това е изключително важно да се консолидират политики за културата, утвърждаващи равните възможности за младите хора, за да им се осигури досег с културата и позволи да развият своето творческо и критично мислене, както и критичните и аналитичните си умения, като всички посочени елементи са от решаващо значение за достъпа и взаимодействието на младите хора с цифровото културно съдържание.
- Цифровите технологии оказват положително въздействие върху развитието на творчеството, тъй като дават възможност за нови форми на изразяване, комуникация, културно участие и критика. Освен това творчеството може да изиграе важна роля, за да станат технологиите и цифровите услуги по-лесни за използване. Ориентирането на технологиите към човека следователно може да гарантира, че те са в услуга на хората и удовлетворяват техните потребности. В качеството си както на културни творци, така и на културни потребители, младите поколения – често родени в цифровата ера – предпочитат нови бизнес модели, които не са съществували преди. От тази гледна точка, иновативните финансови механизми могат да насърчат предприемачеството и да дадат съществен принос за съвременната конкурентна, устойчива и основана на иновации творческа икономика.
- Предвид резултатите в доклада на Работната група за отворения метод на координация „Ролята на публичните политики в развитието на предприемаческия и иновативния потенциал на секторите на културата и творчеството“ е изключително важно да се отчитат специфичните особености на секторите на културата и творчеството, а именно многообразието на веригите за създаване на стойност и фактът, че повечето дружества в тези сектори са малки предприятия или микропредприятия или са съставени от самостоятелно заети лица. В този контекст мерките в подкрепа на творчеството и предприемачеството сред младите поколения следва да отчитат тези отличителни характеристики.

ПРИКАНВА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ И КОМИСИЯТА, В РАМКИТЕ НА СЪОТВЕТНИТЕ ИМ ОБЛАСТИ НА КОМПЕТЕНТНОСТ И ПРИ НАДЛЕЖНО СПАЗВАНЕ НА ПРИНЦИПА НА СУБСИДИАРНОСТ, ДА РАЗГЛЕДАТ СЛЕДНИТЕ ПЕТ ПРИОРИТЕТА:

1. Насърчаване на по-добрия достъп до култура и участието в културния живот на децата и младите хора

Държавите членки и Комисията се приканват:

- i) да продължат да създават възможности за децата и младите хора за достъп до култура и участие в културния живот, особено за намиращите се в неравностойно положение, за да се намалят различията и социалното неравенство и да се достигне до възможно най-широка аудитория; да гарантират равни възможности за децата и младите хора в градовете и селските райони, за да се премахнат пречките пред равния достъп до култура и участие в културния живот, чрез културни организации и прояви или чрез цифрови средства;
- ii) да улесняват активното участие в културния живот, като насърчават съвместното творчество и многоезичието;
- iii) да насърчават културните организации да популяризират и адаптират предлаганото от тях съдържание, включително чрез цифрови технологии, за да се достигне по-успешно до детската и младежката аудитория и да се засили нейният интерес към културата, артистичното изразяване и науките;
- iv) да развиват политики, основани на факти, чрез редовно наблюдение на потреблението, поведението и предпочитанията на децата и младите хора в сферата на културата, както и на постиженията им, свързани с творчество и езикови умения;
- v) да насърчават в по-голяма степен четенето сред децата и младите хора като основен инструмент за откриване на културата във всичките ѝ форми и проявления.

Комисията се приканва:

- i) да подпомага обмена на добри практики и дейностите за партньорско обучение сред държавите членки;
- ii) да подкрепя иновативни инициативи, предназначени да подобрят достъпа на младите поколения до култура и участието им в културния живот като създатели, потребители или предприемачи.

2. Укрепване на междусекторното сътрудничество, с акцент върху полезното взаимодействие между културата и образованието

Държавите членки и Комисията се приканват:

- i) да подкрепят образованието в областта на изкуствата и културата, като насърчават по този начин досега и участието в културни дейности, както и отключването на потенциала на цифровите технологии, за да се способства осигуряването на достъп до култура и езици;
- ii) да насърчават сътрудничеството между учебни заведения, хора на изкуството и други специалисти в сферата на културата и културните организации в контекста на учебните дейности, предназначени за деца и младежи;
- iii) да стимулират образованието и обучението на преподаватели и други специалисти с цел насърчаване на творчеството у децата и младите хора;
- iv) да подпомагат междусекторни действия за културна осведоменост и изява и да насърчават придобиването на необходимите компетентности и умения, включително артистични и езикови умения.

Комисията се приканва:

- i) да разработва проекти и действия за стимулиране на творчеството в образованието, включително чрез сътрудничество с международни организации, като ОИСР, Съвета на Европа и ЮНЕСКО, и да засили акцента върху творческото и критичното мислене, като разшири обхвата му, така че да включи всички степени на образование и обучение, в т. ч. и чрез насърчаване на дисциплини като точните науки, технологиите, изкуствата, инженерството и математиката;
- ii) да популяризира и разпространява резултатите от посочените по-горе инициативи, както в компетентните подготвителни органи на Съвета, така и сред по-широка аудитория.

3. Улесняване на предприемачеството сред младите хора в секторите на културата и творчеството

Държавите членки се приканват:

- i) да обмислят възможностите за оптимално използване на наличното финансиране в подкрепа на проекти в областта на творчеството и предприемаческата дейност сред младите хора, където е целесъобразно;
- ii) да насърчават развитието в рамките на културните и творческите индустрии на инкубатори, бизнес ускорители, клъстери, творчески центрове и престои, както и на културни цифрови платформи, и да стимулират междусекторните партньорства и мрежи;
- iii) да насърчават предприемаческата култура, творчеството и иновациите чрез учене през целия живот, от ранна възраст и чрез формално, неформално и информално образование, като отделят значително внимание на използването на проекционното мислене и възможностите за обучение, например под формата на предприемачески инициативи, както преди, така и след изпълнението на бизнес план;
- iv) да обмислят възможностите за създаване на благоприятни условия за стартиращи предприятия в сферата на културата, управлявани от млади хора, като подкрепят междусекторните иновации.

Комисията се приканва:

- i) да насърчава предприемачеството в сферата на културата и творчеството, както и междусекторните мрежи сред младите хора, като се акцентира върху техния потенциал да стимулират развитието на специалистите в областта на културата и творчеството чрез мобилност, включително обмени, съвместна работа и съвместни творчески дейности, посещения с учебна цел и дейности за партньорско обучение;
- ii) да подпомага партньорствата на професионалисти от сектора на културата и творчеството с индустриите, включително чрез насърчаване на стартиращи предприятия, творчески центрове и инкубационни мрежи, с оглед на интегрирането на високите технологии и науката в творчеството, изкуствата и дизайна.

4. Насърчаване на появата на нови таланти

Държавите членки се приканват:

- i) да обмислят възможностите за засилване на сътрудничеството между заинтересованите страни в областта на културата и образованието, с цел да се подкрепи творческият талант, да се насърчи конкуренцията, свързана с иновациите, и да се възнагради креативността в сферата на културата;
- ii) да разширят достъпа до нови технологии, включително за млади хора с по-малко възможности, за да се оправомощят талантливите млади хора.

Комисията се приканва:

- i) да насърчава културата и творчеството, включително чрез артистично образование по линия на съответните програми на ЕС;
- ii) да подкрепя развитието на млади творчески таланти чрез многоезични платформи, схеми за мобилност и политики.

5. Насърчаване на цифровите умения и медийната грамотност

Държавите членки се приканват:

- i) да насърчават цифровите умения, медийната грамотност и творческото и критичното мислене, включително чрез използване на съответните програми и фондове на ЕС, тъй като те са от изключителна важност за гарантирането на пригодността за заетост на по-младото поколение и способността им да се адаптират към структурните промени в цифровите технологии.
Публичните/частните партньорства могат да служат като връзка между образованието, гражданските организации и предприятията;
- ii) да насърчават творческото използване на технологиите, творческото и критичното мислене и аналитичните умения чрез формално, неформално и информално образование, в т.ч. отворени образователни ресурси, за да се развият способностите на младите хора да оценяват информация;
- iii) да продължат обмена на добри практики и научноизследователската дейност сред експертите и политиците, за да се подобри придобиването на умения за медийна грамотност.

Държавите членки и Комисията се приканват:

- i) да подкрепят мерките за придобиване на медийна грамотност, които са от първостепенна важност за използването на цифровите технологии и които имат голямо въздействие върху творческото и критичното мислене на младите хора, върху достъпа до култура, осмислянето на културните явления и способността за създаване на съдържание;
- ii) да подкрепят обучението на преподаватели и младежки работници във формалното, неформалното и информалното образование, за да бъдат те адекватно подготвени да разглеждат въпроси, свързани с медийната грамотност, при работата си с деца и млади хора.

Комисията се приканва:

- i) да продължи да провежда консултации с експерти в държавите членки относно най-добрите начини да се обединят и насърчат съществуващите инициативи, включително чрез подходящи онлайн инструменти, с оглед на тяхното надграждане и повишаване на осведомеността сред младите хора по ключови въпроси, свързани със средата на цифровите медии, като например участие и творчество, надеждност, критично мислене и информиран избор и зачитане на неприкосновеността на личния живот.

ПРИЗОВАВА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ И КОМИСИЯТА да използват наличните ресурси, за да подготвят младите творчески поколения за възможностите и предизвикателствата на бъдещето.

Европейски съвет

Римска декларация от 25 март 2017 г.

Заклучения на Европейския съвет от 14 декември 2017 г., (EUCO 19/1/17 REV 1)

Заклучения на Европейския съвет от 15 декември 2016 г., (EUCO 34/16).

Заклучения от заседанието на Европейския съвет на 20 и 21 октомври 2016 г., (EUCO 31/16)

Декларация от Братислава от 16 септември 2016 г.

Съвет

Заклучения на Съвета относно взаимодействието на културата и творчеството с други сектори с цел да се стимулират иновациите, икономическата устойчивост и социалното приобщаване (ОВ С 172, 27.5.2015 г., стр. 13)

Заклучения на Съвета относно разгръщането на творческия и новаторския потенциал на младите хора (ОВ С 169, 15.6.2012 г., стр. 1)

Заклучения на Съвета относно културните и творческите компетентности и тяхната роля при изграждането на интелектуалния капитал на Европа (ОВ С 372, 20.12.2011 г., стр. 19)

Заклучения на Съвета за насърчаване на творческо поколение — развиване на творчеството и новаторския капацитет у децата и младите хора чрез културно изразяване и достъп до култура (ОВ С 301, 11.12.2009 г., стр. 9)

Резолюция на Съвета на Европейския съюз и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно рамка за европейско сътрудничество по въпросите на младежта: Стратегия на Европейския съюз за младежта за периода 2019—2027 г. (ОВ С 456, 18.12.2018 г., стр. 1)

Комисия

Съобщение на Комисията „Нова европейска програма за култура“ от 22 май 2018 г., (COM(2018) 267 final)

Съобщение на Комисията „Ангажиране, свързване и овластяване на младите хора: нова стратегия на ЕС за младежта“ от 22 май 2018 г., (COM(2018) 269 final)

Съобщение на Комисията „Укрепване на европейската идентичност чрез образование и култура“ от 14 ноември 2017 г., (COM(2017) 673 final)

Доклади относно отворения метод на координация:

- Културно съзнание и изява (2016 г.)
- Подобряване на достъпа до култура чрез цифрови средства (2016 г.)
- Набелязване на иновативни мерки за насърчаване на предприемачеството и на нови стопански модели в секторите на културата и творчеството (2017 г.)